

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

Aanleiding

Projectplannen voor opschalen en saneren van windmolens behoeven goedkeuring van Gedeputeerde Staten. Op basis van een (goedgekeurd) projectplan kunnen Gedeputeerde Staten plaatsingszones aanwijzen en aanpassen.

Voor het Windplan Groen is een projectplan ingediend. Uit het projectplan is gebleken dat, gelet op de evenwichtige balans tussen omgevingskwaliteit, het maatschappelijk draagvlak en het economisch perspectief, er behoefte is aan optimalisatie van de plaatsingszones bij de Pijlstaartweg, Harderringweg, Hoge Vaart en Kokkeltocht en het aanwijzen van drie extra plaatsingszones aan Ansjovistoelt, Zeebiestoelt en Verlengde Hondtoelt Noord. Voor deze optimalisatie en aanwijzing van extra plaatsingszones is een ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen opgesteld.

Procedure

Het ontwerp van de Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen heeft vanaf 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019 ter inzage gelegen. Gedurende die termijn zijn acht zienswijzen ontvangen op het ontwerp van de wijziging van de Omgevingsverordening. De zienswijzen zijn tijdig ingediend en zijn daarom in behandeling genomen. In deze nota zijn deze zienswijzen van antwoord voorzien.

Voor de realisatie van het Windplan Groen heeft het Rijk een Rijksinpassingsplan opgesteld. Het ontwerp daarvan heeft samen met andere ontwerp-besluiten die onder de rijkscoördinatie-regeling vallen vanaf 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019 ter inzage gelegen. Een aantal zienswijzen die in het kader van het Rijksinpassingsplan voor Windplan Groen bij het Rijk zijn ingediend, hebben mede betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening. Deze zijn in een aparte bijlage van reactie voorzien.

Reactie en gevolgen voor de vaststelling van de Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

Hierna is op de 8 zienswijzen die specifiek zijn ingediend tegen de wijziging van de Omgevingsverordening een reactie gegeven. In de bijlage is ingegaan op de zienswijzen die bij het Rijk zijn ingediend, voor zover deze betrekking hebben op de Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen.

De zienswijzen geven aanleiding om de toelichting op de wijziging van de Omgevingsverordening – ten opzichte van het ontwerp - aan te vullen met een passage over de noodzaak en ruimtelijke aanvaardbaarheid van de aanpassingen van de plaatsingszones.

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

Nummer	Punt	Samenvatting zienswijze	Beantwoording zienswijze	Gevolgen voor de wijziging van de Omgevingsverordening
<p>Zienswijzen gericht aan Gedeputeerde Staten en voor zover betrekking hebbend op de aanpassingen uit de wijziging van de Omgevingsverordening. Dit betreffen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Optimalisaties van de plaatsingszones - Toegevoegde plaatsingszones - Uitgestelde sanering van de Eolienne windmolens - Goedkeuring van het projectplan 				
1	P 1	<p>De Ellertocht als mogelijke locatie voor 5 windturbines is niet meegenomen als optimalisatie in de wijziging van de Omgevingsverordening, terwijl deze locatie juist kansen biedt om tegemoet te komen aan de signalen vanuit Biddinghuizen en Ketelhaven. Verzocht wordt de locatie Ellertocht alsnog op te nemen in de Omgevingsverordening.</p>	<p>Tevens algemene reactie op verzoeken om alternatieve en/of extra plaatsingszones aan te wijzen in de omgevingsverordening en overige verzoeken tot aanpassing van de omgevingsverordening .</p> <p>Extra en alternatieve plaatsingszones en overige gewenste aanpassingen van de omgevingsverordening In de planontwikkelingsfase werd verwacht dat het vanwege allerhande belemmeringen niet mogelijk zou zijn alle plaatsingszones volledig te benutten en dat mogelijk meer ruimte nodig zou zijn voor een plan met voldoende economisch perspectief. In de notitie reikwijdte en detailniveau en het MER eerste fase zijn daarom extra plaatsingszones in beeld gebracht. Uitgangspunt voor het toevoegen van extra plaatsingszones was om zo dicht mogelijk bij de uitgangspunten te blijven van het eerder vastgestelde beleid (het Regioplan Windenergie) en de ontwerpcriteria uit het beeldkwaliteitsplan. Op basis van die uitgangspunten zijn de Verlengde Hondtocht Noord, het verlengen van de Pijlstaartweg, het opschalen van de Zeebiestocht en de Ansjovistocht en een lijn parallel aan de Knardijk als extra plaatsingszone in de onderzoeken opgenomen. De Ellertocht en Oude Bostocht maakten daar geen deel van uit. Toen er tijdens het vormgeven van het voorkeursalternatief duidelijk werd dat er vanwege gebiedsspecifieke omstandigheden daadwerkelijk meer beleidsruimte nodig was, is er gekeken naar wat er nodig was om de extra benodigde beleidsruimte mogelijk te maken. Er is voor gekozen om de Ansjovistocht, Zeebiestocht en 2 posities aan de Hondtocht Noord toe te voegen. Voor de Ansjovistocht en Zeebiestocht is gekozen omdat deze lijnen al beschikten over een vervangingsvergunning. Hierdoor zou de ruimtelijke impact ten opzichte van de vergunde situatie niet significant toenemen en ontstond een kans voor de omgeving in deze lijnen te participeren. Met de 2 extra posities aan de Hondtocht Noord Extra kon worden aangesloten op een eerder aangewezen plaatsingszone (Hondtocht Noord) waardoor ook op deze plek zo veel mogelijk werd aangesloten bij de ruimtelijke uitgangspunten uit het Regioplan.</p> <p>Alternatieve zones in ruil voor zones elders (bijvoorbeeld rondom de kernen) maken geen onderdeel uit</p>	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

			<p>van het ingediende (project)plan van de initiatiefnemer en zijn daarom niet beoordeeld. In diverse zienswijzen worden suggesties gedaan voor het opnemen van nieuwe alternatieve locaties en wordt verzocht om een afstand van 10x de tiphoogte tot de kernen. In het kader van de voorliggende procedure is deze vraag echter niet aan de orde. Omdat de initiatiefnemer een plan heeft ingediend dat aan de kaders voldoet, mag deze van de overheden verwachten dat zij medewerking verlenen.</p>	
2	P 2	<p>De KNVvL verzoekt het College van Gedeputeerde Staten tot het bewerkstelligen van verplaatsing van de windturbines aan de Kokkeltocht ter hoogte van het zweefvliegveld naar een locatie die tenminste 4500 meter verwijderd is van dit zweefvliegveld. Dit enerzijds teneinde een veilige vluchtuitvoering te borgen conform de bepalingen van de RVGLT en anderzijds teneinde de Zweefvliegclub Flevo niet te verdringen. In plaats van de Kokkeltocht is een aantal alternatieven aanwezig waar geen of minder overlast veroorzaakt wordt.</p>	<p>Bij het vaststellen van het Regioplan, de vertaling ervan in de Omgevingsverordening en het ontwikkelen van het windplan Groen is aangenomen dat de locatie van het ZC Flevo geen toekomstvaste locatie zou zijn gezien de ontwikkelingen van Lelystad Airport. In dat kader is ook aan de Alderstafel afgesproken dat de provincie zich in faciliterende zin zal inspannen voor een verplaatsing.</p> <p>Het ontwerp van het luchtruim en de routes voor Lelystad Airport is in de tweede helft van 2017 conform artikel 5.11 van de Wet luchtvaart geconsulteerd. Het zweefvliegveld zou in dit ontwerp binnen de control zone (CTR) vallen waardoor het gebruik van het terrein als zweefvliegveld (na ingebruikname van de CTR) niet voortgezet zou kunnen worden. Op basis hiervan is de planvorming van Windplan Groen voortgezet. Naar aanleiding van de consultatie en op verzoek van de General Aviation is het ontwerp van de CTR kleiner gemaakt waardoor het zweefvliegveld buiten de CTR is gaan vallen en het gebruik van het zweefvliegveld met een beperkte vlieghoogte van 1.500 ft. voortgezet kan worden. Op basis van de ontwikkelingen op Lelystad Airport zal met een veiligheidsanalyse beoordeeld moeten worden of het gebruik van het zweefvliegveld veiligheidsrisico's met zich meebrengt.</p> <p>Onzeker is of de beperkingen dan nog verder worden beperkt of dat de huidige vlieghoogte mag worden aangehouden. Gezien de beperkte vlieghoogte heeft ZC Flevo in augustus 2018 in overleg met de provincie uitgesproken nog steeds in te willen zetten op een verplaatsing.</p> <p>Het gebruik van het zweefvliegveld is niet verenigbaar met realisatie van het voorkeursalternatief van windplan Groen. Het belang van (de gebruikers) van het zweefvliegveld is bij de ontwikkeling van windplan Groen door het ministerie van EZK afgewogen tegen het belang van de voorgenomen ontwikkeling van Windplan Groen. Daarbij is afgewogen dat het in stand houden van het zweefvliegveld leidt tot een aanzienlijke reductie van de mogelijkheden voor de bouw en exploitatie van windturbines in het gebied van Windplan Groen en daarmee aanzienlijk minder duurzame energie geproduceerd kan worden. Het (maatschappelijk) belang voor de productie van duurzame energie en het optimaal benutten van beschikbare en geschikte locaties voor windenergie is afgewogen tegen de economische en maatschappelijke betekenis van het zweefvliegveld, de gebruikers van dit terrein en de mogelijkheden om elders te zweefvliegen. De uitkomst van deze belangenafweging is dat het ministerie van EZK heeft besloten dat het realiseren van duurzame energie voorrang heeft boven het in stand houden van de mogelijkheid tot zweefvliegen en dat derhalve de functie van het zweefvliegveld in het inpassingsplan</p>	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

			<p>vervalt.</p> <p>Gezien deze belangenafweging van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de provinciale inspanningen voor de verplaatsing van het zweefvliegveld zien wij geen aanleiding om een alternatief te onderzoeken voor de beoogde windmolens bij de Kokkeltocht.</p>	
	P 3	De KNVvL verzoekt het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland schadeloosstelling middels de Regeling Nadeelcompensatie en de Gebiedsgebonden Bijdrage te onderzoeken.	De KNVvL maakt niet duidelijk welke schade zij lijdt als gevolg van het inpassingsplan. Voor het project geldt geen Regeling Nadeel-compensatie waarop een beroep kan worden gedaan. De invulling die wordt gegeven aan de gebiedsgebonden bijdrage is thans onderdeel van overleg tussen initiatiefnemers en de omgeving. Hiervoor wordt gezamenlijk met de gemeenten Dronten en Lelystad een gebiedsproces opgezet. Op basis van het Regioplan zijn zij degenen die in overleg met de initiatiefnemer de bestedingsdoelen mogen vaststellen. Als de KNVvL meent dat zij planschade leidt dan kan zij na het onherroepelijk worden van het Rijksinpassingsplan een verzoek tot planschade indienen bij de gemeente Dronten. De wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland is echter geen oorzaak van schade in de zin van de Wro.	
3	P 4	De wijziging van de Omgevingsverordening voorziet in de plaatsing van windmolens ten noorden van de Hanzeweg. Met name de plaatsingszone Hondtocht Noord, op ca. 1300 meter van het terrein van de NTKC aan de Roggebotweg, is voor de NTKC onaanvaardbaar. Dit beperkt de kwaliteit van kamperen vanwege geluid, slagschaduw en licht.	<p>Tevens algemene reactie over ruimtelijke aanvaardbaarheid van toegevoegde en geoptimaliseerde plaatsingszones</p> <p>Zowel Provinciale Staten als Gedeputeerde Staten hebben ingestemd met het voorkeursalternatief voor windplan Groen en daarmee met het toevoegen van extra plaatsingszones, de optimalisatie van plaatsingszones en de uitgestelde sanering voor de Eolienne-ondernemers. De noodzaak voor de benodigde wijzigingen zijn onderbouwd in de sanity-checks en aan de hand van de locatiespecifieke omstandigheden gemotiveerd. Daarnaast is in de MER aan de hand van een alternatieven-afweging en effect-beoordeling onderbouwd dat er sprake is van een ruimtelijk aanvaardbaar alternatief en dat het (met beperkte mitigaties zoals stilstand) mogelijk moet zijn om de nieuwe windmolens in de extra of geoptimaliseerde plaatsingszones te realiseren en daarbij te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Deze overwegingen hebben ten grondslag gelegen aan het ter inzage leggen van de ontwerp-wijzigingsverordening die de voorgestelde aanpassingen op de verordening juridisch mogelijk maakt. Omdat deze onderbouwing ontbreekt in de toelichting op het besluit van de wijzigingsverordening wordt de toelichting naar aanleiding van de zienswijzen alsnog aangevuld.</p> <p>Dat er daadwerkelijk aan de wet- en regelgeving tav bijv. geluid, slagschaduw en lichthinder en/of het gebiedsspecifieke beleid is voldaan is vervolgens beargumenteerd in het (ontwerp)inpassingsplan en de bijbehorende (ontwerp)omgevingsvergunningen. Voor een reactie op de deze elementen uit uw zienswijze hebben wij uw zienswijzen doorgestuurd naar het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en verwijzen we naar de beantwoording van het ministerie. 135.3 van de nota van het ministerie</p> <p>.</p>	Onderbouwing wordt toegevoegd aan de toelichting bij het wijzigingsbesluit.

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	P 5	In de vigerende Structuurvisie Windmolens op Land is het gebied ten noorden van de Hanzeweg windmolenvrij. Het inpassingsbesluit loopt vooruit op de vaststelling van de, gelijktijdig ter inzage gelegde, wijziging van de provinciale omgevingsverordening.	Al bij de vaststelling van het Regioplan zijn de verschillen ten opzichte van de SvWOL gemotiveerd. De voorliggende wijzigingsverordening wijkt met de toevoeging van de plaatsingszone Verlengde Hondtocht Noord ook af van de SvWOL. Dat deze afwijkingen ruimtelijk aanvaardbaar zijn, is overwogen in het MER voor het Rijksinpassingsplan en daarna verder uitgewerkt in het Rijksinpassingsplan. Het klopt dat het ontwerp Inpassingsplan gelijktijdig ter inzage is gelegd met de ontwerp wijzigingsverordening. Met de gelijktijdige bekendmaking wilden wij de omgeving op de hoogte brengen van de samenhang tussen inpassingsplan en verordening. Bij de vaststelling van het inpassingsplan is het echter noodzakelijk dat de wijzigingsverordening is vastgesteld.	
	P 6	Uit de ontwerpbesluiten blijkt niet dat en hoe rekening is gehouden met de natuur- en recreatiewaarden van NNN gebied Roggebotzand.	zie reactie bij punt 4.	
	P 7	De noodzaak om windmolens toe te staan buiten het in de vigerende Structuurvisie aangewezen gebied blijkt niet uit de ontwerp omgevingsverordening. Deze noodzaak is er ook niet vanuit de provinciale taakstelling. De Monitor Wind op Land laat immers zien dat de plannen voor Flevoland een surplus hebben van 334,7 MW.	De noodzaak voor het toevoegen van de extra windmolens in de extra plaatsingszones is inderdaad niet gelegen in de provinciale taakstelling Wind op Land. In het vastgestelde beleid (Regioplan Windenergie) is gemotiveerd dat de taakstelling Wind op Land een tussenstap is voor het bereiken van de energie-neutraliteit van de provincie. Daarnaast is uitgangspunt van het provinciale beleid (Regioplan Windenergie) dat er binnen de projectgebieden voldoende economisch perspectief aanwezig moet zijn om tot uitvoering te komen. Dit houdt in dat er in bepaalde situaties beleidsruimte moet worden toegevoegd om tot voldoende economisch perspectief te komen.	
	P 8	De onderbouwing in de ontwerp omgevingsverordening voor de noodzaak van deze twee molens genoemde begrippen; robuuster maken van de businesscase en doelrendement onder de benchmark geuiten van wolig taalgebruik, iedere afweging ten opzichte van andere (natuurbelangen) ontbreekt.	De noodzaak voor het toevoegen van de extra windmolens in de extra plaatsingszones is gelegen in het creëren van voldoende economisch perspectief in het projectgebied voor windplan Groen. Dit blijkt uit de sanity checks die zijn uitgevoerd door een onafhankelijk deskundige in opdracht van de provincie en gemeenten. Daarnaast is in de MER en het inpassingsplan overwogen dat de locatie van de extra plaatsingszone aanvaardbaar is in het kader van de overige belangen in het gebied. De ingebrachte zienswijze geeft aanleiding om de sanitychecks toe te voegen aan de onderbouwing van de wijzigingsverordening.	Sanity checks worden toegevoegd aan de onderbouwing van de wijzigingsverordening
4	P 9	Het windpark komt op respectievelijk ca. 1500 en ca. 2000 meter van de woning en bedrijfsgebouwen van reclamanten te liggen. Dit zal het woon-, leef- en werkklimaat aantasten en leiden tot een waardevermindering van hun onroerende zaken.	Gezien de genoemde afstand en het adres van de reclamant lijkt dit onderdeel van de zienswijze zich niet te richten tegen de gewijzigde onderdelen van de omgevingsverordening. De indieners wonen op respectievelijk ca 2800 en 3500 meter van de toegevoegde extra plaatsingszone en 2000 en 1500 meter van de dichtsbijzijnde windmolen die gerealiseerd kan worden op basis van de oorspronkelijk vastgestelde plaatsingszones. Wij verwijzen daarom naar de beantwoording in het kader van het inpassingsplan/omgevingsvergunningen: zie punt 100.1 ev.	
	P 10	Alternatieve ontwikkelingsmogelijkheden voor de eigdommen van reclamant, zoals	Het klopt dat de gemeente initiatieven faciliteert langs de westrand van de bosrijke delen van de Randmeerzone, waarbij het uitgangspunt is dat een combinatie wordt gemaakt met verbreding van de	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

		de ontwikkeling van nieuwe natuur in combinatie met de ontwikkeling van landgoederen, worden beperkt door de komst van het windpark.	bossen in westelijke richting. In het noordelijk deel van die zone (langs Het Roggebotzand, het Revebos en De Abbert) dient het daarbij te gaan om functies die passen bij het extensieve karakter van het gebied, zoals nieuwe landgoederen. De plaatsingszones voor Windplan Groen staan niet in de weg aan dergelijke initiatieven in die zone.	
P 11	Anders dan in het provinciale beleid is voorzien zullen reclamanten alleen nadelen en geen voordelen van het windpark ondervinden. Voor in ieder geval Windpark Hanze geldt dat bewoners en ondernemers in het gebied niet de mogelijkheid hebben gehad om op gelijke voet financieel te participeren in de ontwikkeling. Terwijl dit wel een uitgangspunt in het Regioplan is. De Vereniging Windpark Hanze heeft alleen het Waterschap Zuiderzeeland de mogelijkheid geboden om te investeren in het windpark. Ondernemers en bewoners zijn niet in die gelegenheid gesteld.	<p>Tevens algemene reactie op het verzoek het projectplan niet goed te keuren ivm bezwaren financiële participatie en planparticipatie</p> <p>Voor het goedkeuren van een projectplan moet het projectplan voldoen aan de eisen die daarover worden gesteld in de Omgevingsverordening Flevoland. Ten aanzien van de financiële participatie moet het projectplan inzichtelijk maken hoe de omgeving de gelegenheid krijgt om financieel te participeren en tevens hoe die participatie per fase op een eerlijke eenvoudige en evenwichtige wijze wordt uitgewerkt. Daarbij geldt dat in elk geval de bewoners en ondernemers gevestigd in het projectgebied de gelegenheid krijgen om vanaf de eerste risicodragende fase financieel en risicodragend te participeren.</p> <p>Voor de planparticipatie geldt dat het projectplan inzichtelijk maakt hoe het draagvlak voor en burgerparticipatie bij het initiatief worden verzekerd en hoe de omgeving in een vroeg stadium van de planvorming worden betrokken.</p> <p><i>Financiële participatie</i></p> <p>In het projectplan van windplan Groen is in hoofdstuk 5 omschreven hoe de financiële participatie wordt vormgegeven. Hoewel bewoners en ondernemers uit de projectgebieden niet altijd rechtstreeks in de windturbinelijnen kunnen investeren, wordt deze mogelijkheid wel geboden via Windshare. Dit is een vereniging speciaal opgericht voor bewoners en ondernemers zonder grondposities en saneringswindmolens van de projectgebieden uit het Regioplan. Vanaf 2016 heeft Windshare een aantal enquêtes uitgezet om de gewenste omvang van de participatie van de windparken te kunnen bepalen. Aan de hand van de uitkomsten heeft Windshare met de Windkoepel afspraken gemaakt over een participatie-aandeel in de verschillende parken die deel uitmaken van Windplan Groen. Omdat iedereen de kans heeft gehad om te participeren (direct of via Windshare), onderzoek is gedaan naar de omvang van de investeringsbehoefte en deelname aan Windshare niet fors is overtekend zien wij geen aanleiding om de geboden participatiemogelijkheden als onvoldoende open, oneerlijk en onevenwichtig te beoordelen. Ook de deelname van derden (zoals bijvoorbeeld het Waterschap in windpark Hanze) heeft geen invloed op de eerder overeengekomen omvang waarbinnen andere participanten via Windshare kunnen deelnemen.</p> <p>De beoordeling van de financiële participatie doet de provincie op hoofdlijnen. Omdat de provincie niet in de markt kan treden kan zij bijvoorbeeld geen oordeel uitspreken over de hoogte van de omgevingsvergoedingen of over afgesproken rendementen op aandelen. Niet vanuit de beoordelende rol</p>		

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

		<p>van het projectplan, maar omdat de provincie een zo groot mogelijk maatschappelijk draagvlak nastreeft en naar aanleiding van een motie van Provinciale Staten faciliteert de provincie in dit kader gesprekken tussen de omwonenden en windpark Hanze.</p> <p><i>Planparticipatie</i> In hoofdstuk 7 van het projectplan zijn de planparticipatie en communicatie voor windplan Groen uitgewerkt. In dit hoofdstuk is per planfase beschreven hoe de omgevingscommunicatie is of wordt vorm gegeven. Daarnaast wordt er verwezen naar de uitwerking in een omgevingsmanagement- en communicatieplan. Uit het hoofdstuk blijkt ook dat WKG al tijdens de planvormingsfase bijpraatsessies heeft georganiseerd in alle kernen van Windplan Groen. Windshare heeft als belangenbehartiger van de bewoners van het buitengebied een belangrijke rol gespeeld in haar informatievoorziening door o.a. de bewoners van het buitengebied direct aan te schrijven en bijeenkomsten te organiseren. Ook hebben individuele parken gecommuniceerd met de omwonenden. Op ieder communicatie moment zijn en worden mensen uitgenodigd om input te leveren voor de verdere totstandkoming van het project. Hoewel de provincie niet twijfelt aan de uitvoering van de beschreven communicatie-momenten kan het evengoed mogelijk zijn er nog behoefte bestaat voor een gesprek. De initiatiefnemer is daarom door de betrokken overheden gewezen op de signalen uit de zienswijzen en oproepen tot meer communicatie. Daar waar de provincie kan helpen om dit gesprek te ondersteunen, kunnen zowel initiatiefnemer als omgeving daar een beroep op doen.</p> <p>Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen heeft de initiatiefnemer het projectplan op de onderdelen financiële participatie en planparticipatie ter verduidelijking aangevuld. De provincie ziet geen aanleiding om naar aanleiding van de zienswijze goedkeuring aan het projectplan te onthouden.</p>	
P 12	<p>Reclamanten zijn pas in het voorjaar van 2019 geïnformeerd over de plannen, toen de ontwerp-besluiten ter inzage werden gelegd. Elke gelegenheid om een inbreng te leveren op een moment dat die inbreng er nog toe kon doen, is hen in strijd met het beleid en de Omgevingsverordening onthouden. Aan de eis van planparticipatie uit het Regioplan is niet voldaan. Des te meer een gebrek, omdat de ter inzage gelegde wijziging van de omgevingsverordening nu voorziet in niet één, maar twee lijnopstellingen die niet eerder voorzien waren in de Structuurvisie Windenergie op Land en het Regioplan.</p>	<p>zie beantwoording punt 11</p>	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

P 13	Het projectplan Windplan Groen voldoet, voor zover het Windpark Hanze betreft, niet aan de eisen uit de omgevingsverordening voor wat betreft planparticipatie en financiële participatie. Het College mag het projectplan om die reden niet goedkeuren. Of wordt voldaan aan de eisen op het punt van ruimtelijke kwaliteitsverbetering valt voor reclamant niet na te gaan.	zie beantwoording punt 11	
P 14	Het projectplan is tot op heden niet openbaar gemaakt. Het gevolg daarvan is dat het niet controleerbaar is of het projectplan voldoet aan de Omgevingsverordening.	Het projectplan was samen met de andere stukken voor Windplan Groen op de site van RVO gepubliceerd: https://www.rvo.nl/sites/default/files/2019/04/Brief - _Goedkeuring_projectplan_Windplan_Groen_Geredigeerd.pdf Daarnaast heeft het projectplan samen met het voornemen tot goedkeuren fysiek ter inzage gelegen bij de gemeenten Dronten en Lelystad en de provincie Flevoland.	
P 15	Reclamanten gaan er van uit dat het besluit tot goedkeuring van het projectplan op de voorgeschreven wijze bekend gemaakt zal worden, vergezeld van een mededeling. Reclamanten geven er de voorkeur aan dat het College het projectplan en het besluit om het plan goed te keuren aan de openbare voorbereidingsprocedure onderwerpt.	De goedkeuring van een projectplan valt niet onder de uitgebreide voorbereidingsprocedure. Het voornemen om het projectplan goed te keuren heeft met de andere stukken voor Windplan Groen ter inzage gelegen. Ook het uiteindelijke besluit omtrent goedkeuring zal bekend worden gemaakt en met de andere stukken voor windplan groen ter visie worden gelegd.	
P 16	Het valt te betwijfelen of in het MER voldoende is getoetst op aantasting van de huidige en toekomstige potentie van het Natura 2000 en NNN gebied Roggebotzand. In ieder geval is er geen of onvoldoende onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van de zeearend in het gebied, waarvan bekend is dat deze soort bijzonder kwetsbaar is voor aanvaringen met windturbines. Tenzij uit nader onderzoek alsnog het tegendeel blijkt, houden reclamanten het ervoor dat windpark Hanze ook voor deze soort ontheffingsplichtig is op grond van de Wet Natuurbescherming.	zie reactie bij punt 4. Het MER is opgesteld ten behoeve van het inpassingsplan en de vergunningen. Voor dit deel van de zienswijze wordt daarom verwezen naar de Nota van Antwoord bij het inpassingsplan.	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	P 17	De woning en bedrijfsgebouwen van reclamant liggen naast het stiltegebied Roggebotzand. In het inpassingsplan wordt geconcludeerd dat de geluidsbelasting van het windpark de geldende norm van 35 dB(A) in het stiltegebied zal overschrijden. Toch acht men dit aanvaardbaar, omdat waarneembare geluidbelasting ten gevolge van de turbines alleen maar incidenteel zou optreden. Om die reden is aan het gekozen alternatief een neutrale score toegekend, welke reclamanten onterecht achten.	zie reactie bij punt 4. De mogelijke geluidbelasting als gevolg van het windpark is onderzocht in het MER. Voor dit deel van de zienswijze wordt daarom verwezen naar de Nota van Antwoord bij het inpassingsplan.	
5	P 18	In het Regioplan Windenergie en de Omgevingsverordening Flevoland moet worden opgenomen dat plaatsing van nieuwe windparken alleen mogelijk is op een minimale afstand van woonkernen van tenminste 10 maal de tiphoogte.	Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt 1.	
	P 19	Wat betreft het onderdeel Windpark Hanze - onderdeel van Windplan Groen, het gebied boven de Hanzeweg N307- is het Regioplan in strijd met nu geldende structuurvisies, plannen, richtlijnen en verordeningen, waaronder de Verordening voor de fysieke leefomgeving Flevoland.	zie reactie bij punt 5.	
	P 20	Het stiltegebied Roggebotzand ligt in het projectgebied van Windplan Groen. Er is sprake van een hogere belasting dan de richtwaarde van 35 dB(A), dit betreft in hoofdzaak de geluidsbelasting van de meest noordelijke turbine van de lijn Hondtocht Noord. Realisatie van deze turbines betekent dat het laatste stiltegebied van Flevoland met een 100% stil oppervlak verdwijnt.	zie reactie bij punt 4. De mogelijke geluidbelasting als gevolg van het windpark is onderzocht in het MER. Voor dit deel van de zienswijze wordt daarom verwezen naar de Nota van Antwoord bij het inpassingsplan.	
6	P 21	Reclamanten menen dat aan de randvoorwaarden voor het nemen van een verantwoord en goed gemotiveerd besluit	In de zienswijze zijn geen gronden aangebracht die zich richten op onderdelen uit de wijzigingsverordening. Voor de ruimtelijke aanvaardbaarheid van de extra en geoptimaliseerde	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

		niet is voldaan en dat er gehandeld is in strijd met de wet en algemene beginselen van behoorlijk bestuur en verzoeken de inhoud van hun zienswijze mee te wegen bij de vaststelling van de definitieve Omgevingsverordening Flevoland.	plaatsingszones verwijzen we naar de beantwoording bij punt 4 en voor de beantwoording van de overige gronden verwijzen we naar de beantwoording in het kader van het inpassingsplan	
7	P 22	Reclamanten hebben bezwaar tegen de oprichting van Windpark Hanze en daarmee ook tegen de verlenging van de plaatsingszone langs de Hondtocht Noord Extra. De motivering dat deze twee extra windmolens bijdragen aan het robuuster maken van de business case en dat zonder deze extra molens het doelrendement onder de benchmark zal blijven, roept vragen op. Een onderbouwing van deze uitspraak en de gebruikte terminologie ontbreekt. Verzocht wordt een onderbouwing te overleggen van stukken waaruit de business case met en zonder de twee extra windturbines blijkt.	zie reactie bij punt 4 en 8.	
	P 23	Waarom is er voor gekozen om de extra plaatsingsruimte op deze locatie te creëren? Is er ook gezocht naar alternatieve locaties?	zie reactie bij punt 1	
8	P24	Gepleit wordt om molens op een afstand van 10x de tiphoogte van de woonkernen te plaatsen.	Zie reactie bij punt 1	

BIJLAGE

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

Nummer	Inhoud zienswijze	Antwoord	Aanpassing
Algemeen/ diversen	<p><i>Tussen de zienswijzen gericht aan het Rijk zijn zienswijzen aanwezig waarin wordt vermeld dat deze gericht zijn tegen “alle ontwerpbesluiten” voor windplan Groen. De ontwerp wijziging Omgevingsverordening betreft ook een ontwerpbesluit dat de realisatie van windplan Groen mede mogelijk maakt. In een aantal gevallen zijn echter geen inhoudelijke gronden tegen de voorgenomen wijziging van de verordening aangetroffen en zijn derhalve niet van een reactie voorzien.</i></p> <p><i>In het onderstaande zijn de inhoudelijke gronden met betrekking tot de Omgevingsverordening uit de zienswijzen gericht aan het Rijk overgenomen en voorzien van een reactie namens de provincie.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Optimalisaties van de plaatsingszones - Toegevoegde plaatsingszones - Uitgestelde sanering van de Eolienne windmolens - Goedkeuring van het projectplan 		
9	<p>In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven. Hoewel ik voorstander van van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals Gedeputeerde Staten van Flevoland (https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf), dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden. Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphogte van Ketelhaven.</p>	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	
9	<p>2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines</p> <p>a. Het is in strijd met eerdere plannen</p> <p>Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014 • Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030 • Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040 • De EHS Flevoland • Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten • Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland • EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation. <p>Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molen dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt</p>	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	<p>langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.</p> <p>We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.</p> <p>Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.</p> <p>Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.</p>		
10	<p>In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven. Hoewel indiener voorstander is van de toepassing van duurzame energie, vind indiener, net zoals Gedeputeerde Staten van Flevoland (https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf), dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden. Indiener is van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoopte van Ketelhaven.</p>	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	
10	<p>2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines</p> <p>a. Het is in strijd met eerdere plannen</p> <p>Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014 • Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030 • Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040 • De EHS Flevoland • Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten • Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland • EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation. <p>Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molen dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.</p> <p>Indiener mist de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.</p> <p>Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat ziet indiener graag in de praktijk gebracht worden.</p>	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	Indiener verzoekt om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.		
1	<p>Hiermede dienen wij onze zienswijze in op het ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen. Onze zienswijze richt zich op het onderdeel optimaliseren van de plaatsingszones.</p> <p>Ons bezwaar tegen de voorgenomen optimalisering richt zich op het ontbreken van de extra plaatsingszone 'Ellertocht' als locatie voor 5 windturbines. Zie kaart met plaatsaanduiding onderaan dit schrijven.</p> <p>De Ellertocht is dé plaatsingszone voor nieuwe windturbines die, als enige een oplossing kan bieden voor de problemen die ontstaan zijn bij de bewoners van Biddinghuizen en Ketelhaven. De molens staan daar (te) dicht bij de bebouwde kom.</p> <p>Tot nu toe is de plaatsingszone Ellertocht buiten beeld geraakt door het benoemen in oude rapporten, onderliggend aan de MER, van de mogelijke aanwezigheid van dwergvleermuizen. Die zitten er niet. En bovendien is er tegenwoordig voldoende technologie beschikbaar die vleermuizen beschermd tegen aanvaringen.</p>	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	
1	Wij verzoeken u om de plaatsingszone Ellertocht toe te voegen aan het Ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland, betreffende voorkeursalternatief Wind plan groen.	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	
7	Tevens ligt momenteel het ontwerpbesluit Wijziging Omgevingsverordening Windplan Groen ter inzage. Dit ontwerpbesluit heeft onder meer betrekking op de 'Verlengde Hondtocht Noord', te weten twee extra windturbines langs de Hondtocht aan de noordkant van de Hanzeweg. Deze windturbines maken deel uit van Windpark Hanze. Tegen dit ontwerpbesluit zal ik namens cliënt een afzonderlijke zienswijze indienen bij Gedeputeerde Staten van Flevoland.	Voor kennisgeving aangenomen. Zienswijze is beantwoord bij de punten P.22 en P.23	
7	<p>Verlengde Hondtocht</p> <p>Ten noorden van de Hanzeweg zijn twee extra windturbine locaties geprojecteerd langs de Hondtocht. Deze locaties zijn gelegen buiten de plaatsingszones zoals vastgelegd in de omgevingsverordening van de provincie Flevoland en daarmee in strijd met de provinciale regelgeving. In de stukken is onvoldoende onderbouwd waarom verlenging van de plaatsingszone langs de Hondtocht ten noorden van de Hanzeweg noodzakelijk is.</p> <p>Zoals gezegd zullen indieners bij afzonderlijke zienswijze bij Gedeputeerde Staten van de provincie bezwaar maken tegen deze verlenging van de plaatsingszone in de ontwerp wijziging van de omgevingsverordening.</p>	Voor kennisgeving aangenomen. Zienswijze is beantwoord bij de punten P.22 en P.23	
7	<p>Financiële participatie</p> <p>In het 'Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland' en de Omgevingsverordening van</p>	Zie beantwoording bij punt P. 11	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	<p>de provincie Flevoland worden eisen gesteld aan financiële participatie in een projectplan. Volgens de Omgevingsverordening maakt het projectplan onder meer inzichtelijk hoe de omgeving gelegenheid krijgt om financieel te participeren en hoe die financiële participatie per fase op een eerlijke, eenvoudige en evenwichtige wijze wordt uitgewerkt . Deze transparantie ontbreekt op dit moment.</p> <p>Het Regio plan stelt op blz. 24: "In ieder geval de bewoners en ondernemers die gevestigd zijn in een projectgebied, krijgen gelegenheid om financieel te participeren in de ontwikkeling van nieuwe windmolens binnen dat projectgebied, vanaf de eerste risicodragende fase (de fase voordat de vergunningen zijn verleend) en per projectgebied op basis van gelijkheid."</p> <p>Van gelijkheid is op dit moment geen sprake, terwijl die gelijkheid er al zou moeten zijn in de fase voordat de vergunningen zijn verleend, dus in de fase waarin de ontwikkeling van het windpark zich op dit moment bevindt. De enkele verwijzing naar Windshare is onvoldoende . Windshare heeft op dit moment geen aandelen in Windpark Hanze. En als Windshare in de toekomst al aandelen zou krijgen in Windpark Hanze dan is onbekend of de opbrengsten daaruit via Windshare gelijk zullen zijn aan de opbrengsten van de aangelanden in Windpark Hanze.</p> <p>Bovendien verstrekken de aangelanden van Windpark Hanze zichzelf vergoedingen waarop de andere grondeigenaren in het gebied, zoals indieners, geen aanspraak kunnen maken, ook niet via Windshare. Enkel vanwege de toevallige omstandigheid dat de gronden van de aangelanden zijn gelegen binnen de door de provincie aangewezen plaatsingszones, maakt dat de aangelanden zichzelf opbrengsten kunnen toebedelen die ver uitstijgen boven de schade die zij lijden door de plaatsing van windturbines of aanleg van bijbehorende werken op hun gronden. De aangelanden krijgen deze financiële voordelen in de schoot geworpen doordat de plaatsingszones op hun grond zijn geprojecteerd, terwijl zij weigeren om die voordelen op basis van gelijkwaardigheid te delen met de overige grondeigenaren in het projectgebied. Dit is in strijd met het Regioplan Windenergie .</p>		
11	<p>Ik vind, net zoals Gedeputeerde Staten van Flevoland (https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf), dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók van de direct omwonenden. Uw voorganger, Dhr. Kamp heeft zich ook uitgesproken voor draagvlak onder de bewoners.</p>	Dit onderdeel van de zienswijze wordt voor kennisgeving aangenomen.	
11	<p>2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines</p> <p>a. Het is in strijd met eerdere en huidige plannen</p> <p>Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014 • Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030 	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	<ul style="list-style-type: none"> • Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040 • De EHS Flevoland • Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten • Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland • EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation. <p>Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molen dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.</p> <p>We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.</p> <p>Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.</p> <p>Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.</p>		
12	<p>In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven. Hoewel indiener voorstander is van de toepassing van duurzame energie, vind indiener, net zoals Gedeputeerde Staten van Flevoland (https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf), dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maat-schappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden. Indiener is van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.</p>	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	
12	<p>2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines</p> <p>a. Het is in strijd met eerdere plannen</p> <p>Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014 • Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030 • Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040 • De EHS Flevoland • Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten • Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland • EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation. 	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	<p>Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molen dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden paatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.</p> <p>Indiener mist de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.</p> <p>Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat ziet indiener graag in de praktijk gebracht worden.</p> <p>Indiener verzoekt om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.</p>		
12	<p>2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines</p> <p>a. Het is in strijd met eerdere plannen</p> <p>Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014 • Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030 • Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040 • De EHS Flevoland • Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten • Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland • EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation. <p>Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molen dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden paatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.</p> <p>Indiener mist de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.</p> <p>Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat ziet indiener graag in de praktijk gebracht worden.</p> <p>Indiener verzoekt om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.</p>	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	
13	<p>In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter</p>	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar</i></p>	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	<p>van Ketelhaven. Hoewel indiener voorstander is van de toepassing van duurzame energie, vind indiener, net zoals Gedeputeerde Staten van Flevoland (https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf), dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maat-schappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden. Indiener is van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.</p>	<p><i>betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	
13	<p>2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines</p> <p>a. Het is in strijd met eerdere plannen</p> <p>Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014 • Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030 • Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040 • De EHS Flevoland • Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten • Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland • EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation. <p>Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molen dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.</p> <p>Indiener mist de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.</p> <p>Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat ziet indiener graag in de praktijk gebracht worden.</p> <p>Indiener verzoekt om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.</p>	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	
5	<p>Indieners dienen een zienswijze in tegen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het door u ter inzage gelegde ontwerp-inpassingsplan en de onderliggende stukken voor Windpark Groen; • de door de gemeente Dronten ter inzage gelegde ontwerpbeschikking omgevingsvergunning 2018-1308 olo nr 4078651; • de door de Provincie Flevoland verleende vergunning Wet natuurbescherming voor het realiseren en exploiteren van Windplan Groen, kenmerk 2379747; 	<p>Ter kennisgeving aangenomen.</p>	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	<ul style="list-style-type: none"> • het door de gemeente Dronten ter inzage gelegde ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften 2018-1308. Olo nr 4078651; • ontwerpwijziging van de omgevingsverordening Flevoland door Gedeputeerde Staten inzake plaastingszonen wind. <p>Op deze besluiten is de rijkscoördinatie-regeling van toepassing, waardoor alle besluiten gelijktijdig terinzage zijn gelegd.</p>		
5	<p>11.a De hinder van windturbines bij woonkernen dient zoveel mogelijk voorkomen te worden. Om de negatieve impact van windturbines te voorkomen dient in de omgevingsverordening Flevoland opgenomen te worden dat de afstand van een industriële windturbine tot een woonkern minimaal 10 maal de tiphoogte dient te bedragen.</p> <p>In het ontwerp- inpassingsplan Windplan Groen wordt van grotere windturbines (maximale ashoogte 166 meter) uitgegaan dan was toegestaan in het regioplan windenergie oost en zuidelijk Flevoland (maximale ashoogte van 120 meter)⁴⁰</p> <p>Hierdoor is het mogelijk met minder windturbines de gewenste energieopbrengst te realiseren. Dit scheidt de ruimte om de afstand van de windturbines tot Ketelhaven te vergroten. De als gevolg daarvan ontstane milieuwinst dient te leiden tot het (deels) schrappen van de 3 turbines HVN1, HVN2 en HVN3 langs de Hoge Vaart bij Ketelhaven.</p>	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	
5	<p>12. Het regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland moeten worden aangepast.</p> <p>De geschikte gebieden voor grootschalige windenergie zijn door het Rijk vastgelegd in een structuurvisie (Structuurvisie Wind op Land, vastgesteld 28 maart 2014): De door Windkoepel Groen getekende turbines langs de Hoge Vaart Noord (boven de N307) bij Ketelhaven vallen buiten de SvWOL 2014.</p> <p>Het Regioplan kijkt ten opzichte van de SvWOL voor Windplan Groen op één onderdeel af. Dat betreft de plaatsingszones ten noorden van de Hanzeweg. In de SvWOL is hier geen zone opgenomen terwijl in het Regioplan hier een zone parallel aan de Hoge Vaart is opgenomen. Het Regioplan Wind is zoals eerder vermeld strijdig met eerdergenoemde structuurvisies en bestemmingsplannen.</p> <p>Het ontwerp Windplan Groen voldoet zelfs niet aan het regioplan: Ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.</p>	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	<p>Cliënten missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen. De businesscase van deze bewoners is ronduit negatief.</p> <p>In het regioplan wind, en de Omgevingsverordening Flevoland moet worden opgenomen worden dat plaatsing van nieuwe windparken alleen mogelijk is op een afstand van tenminste 10 maal de tiphoogte van Ketelhaven.</p> <p>De gemeenteraad van Dronten heeft bij het aannemen van het Voorkeursalternatief (VKA) in september 2018 zich ervan vergewist dat er geen onomkeerbare besluiten genomen zouden worden. Voortschrijdend inzicht bij de huidige ontwikkelingen rechtvaardigt een herziening van het Regioplan Wind en het Inpassingsplan Windplan Groen.</p> <p>Het Regioplan heeft de formele status van een provinciale en intergemeentelijke structuurvisie volgens de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Door het Regioplan de status van structuurvisie te geven, binden de provincie en de gemeenten Dronten, Lelystad en Zeewolde zichzelf aan het gepresenteerde beleid. Formeel is de Rijksoverheid niet gebonden aan een provinciale en intergemeentelijke structuurvisie.</p> <p>Wat betreft het onderdeel Windpark Hanze -onderdeel van Windplan Groen, het gebied boven de Hanzeweg N307- is het Regioplan in strijd met nu geldende structuurvisies, plannen, richtlijnen en verordeningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014, ministerie Infrastructuur en Milieu • Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030, en Nieuwe Natuur Oostkant Dronten • Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040 • De EHS Flevoland en Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten, • Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden NNN • EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation • Het regioplan Windenergie: er wordt afgeweken van de maximale hoogte, en er wordt afgeweken van plaatsingszones <p>•Verordening voorde fysieke leefomgeving Flevoland en Nota Stiltegebied Flevoland 2014</p> <p>Cliënten roepen de minister van EZK dan ook op bij het vaststellen van het inpassingsplan Windplan Groen rekening te houden met bovengenoemde structuurvisies, bestemmingsplannen en verordeningen. Door de initiatiefnemers wordt steeds gezegd dat Windplan Groen een "rijdende trein" is. Cliënten roepen de minister van EZK daarom dringend op om, wat Windpark Hanze betreft, aan de noodrem te trekken, het sein op rood te zetten of een wissel om te zetten.</p>		
--	---	--	--

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

<p>5</p>	<p>17. Alternatief voor plaatsen windmolens Hondtocht en Hoge Vaart Het stiltegebied Roggebotzand ligt in het projectgebied van Windplan Groen. Er is sprake van een hogere belasting dan de richtwaarde van 35 dB(A), dit betreft in hoofdzaak de geluidsbelasting van de meest noordelijke turbine van de lijn Hondtocht Noord. Voor de duiding van het effect van deze geluidsbelasting dienen de condities waaronder deze geluidsbelasting optreedt in beschouwing te worden genomen. Het geluidsniveau van een windturbine hangt samen met de windsnelheid. Tegelijkertijd geldt dat het geluidsniveau in het stiltegebied eveneens beïnvloedt wordt door de windsnelheid. Bij een toenemende windsnelheid neemt het omgevingsgeluid in het gebied toe, mede omdat sprake is van een bos. De maximale momentane geluidniveaus treden alleen op bij hogere windsnelheden op ashoogte. Bij de gebruikte referentieturbine (met bovengemiddeld bronvermogen) treedt dit op vanaf 10-11 m/s. Op 10 meter hoogte komt dit overeen met een windsnelheid van 6-7 m/s. Bij dergelijke windsnelheden is er tevens sprake van een hoger niveau aan achtergrondgeluid in of nabij een bosrijke omgeving. Volgens onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen en onderzoek van Bodin aan de KTH te Stockholm is er bij dergelijke Windsnelheden een geluidniveau (LAeq met een meetblok van 10 minuten) in een stiltegebied of nabij vegetatie van circa 50 dB(A). Een toevoeging van windturbinegeluid van circa L_{Amax} 39 dB(A) is in zulke gevallen niet waarneembaar. Gelet daarop wordt de geluidsbelasting op het stiltegebied vanwege Windplan Groen aanvaardbaar geacht, mede vanwege het belang dat gemoeid is met het opwekken van duurzame energie.</p> <p>Nu gemotiveerd wordt dat een toevoeging van een windturbinegeluid niet waarneembaar is, dient ook uitgezocht te worden of de twee windturbines nabij Ketelhaven niet aan de lijn van de Hondtocht kunnen worden toegevoegd. Voor cliënten levert dit een aanzienlijke winst op, omdat dan de windturbines verder weg komen te staan en het kennelijk voor het stiltegebied niets uitmaakt.</p> <p>Figuur 16: waarom de turbines bij Ketelhaven niet verplaatsen als het stille gebied Roggebotzand toch niet wordt gerespecteerd? Mocht uit de nader onderzoek blijken dat dit niet mogelijk is (het dien nog wel onderzocht te worden) dan geldt nog het volgende. Zoals uit onderstaande afbeeldingen afgeleid kan worden overschrijden de geluidsc contouren de grenswaarden van 35dB die gelden voor het stiltegebied Roggebotzand zoals aangegeven in de omgevingsverordening Flevoland.</p> <p>De provincie Flevoland heeft in 2016 met de derde wijziging van de Verordening voor de Fysieke Leefomgeving Flevoland 2012, het aantal stiltegebieden teruggebracht tot 3. Ook is de begrenzing van de</p>	<p><i>Zie reactie bij punt P. 4</i></p>	
----------	--	---	--

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	<p>stillegebieden aangepast. In het kader van deze rapportage is de geluidsbelasting vanwege provinciale wegen en rijkswegen bepaald in de stillegebieden Kuinderbos, Roggebotzand en het Horsterwold.</p> <p>De Flevolandse norm voor de bescherming van de stilte bedraagt 35 dB(A) (als uurgemiddelde waarde).</p> <p>Nota Bene: Zoals blijkt uit figuur 17 en 18 overschrijden de geluidscontouren van Windpark Hanze de 35dB (A) waarde die geldt voor het stille gebied. Dit betekent dat het laatste stillegebied van Flevoland met een 100% stil oppervlak verdwijnt als Windpark Hanze wordt gerealiseerd.</p>		
5	<p>26. De Omgevingsverordening Flevoland moet worden aangepast. De dorpskernen moeten worden gespaard.</p> <p>Provincie Flevoland geeft aan: "Overwegende dat zij gelet op de Omgevingsverordening Flevoland plaatsingszones kunnen aanwijzen en aanpassen op basis van een projectplan voor opschoten en saneren van windmolens. Dat uit het projectplan voor het Windplan Groen is gebleken dat er gelet op de evenwichtige balans tussen omgevingskwaliteit, het maatschappelijk draagvlak en het economisch perspectief, behoefte is aan optimalisatie van de plaatsingszones bij de Pijlstaartweg, Harderringweg, Hoge Vaart en Kokkeltocht en het aanwijzen van drie extra plaatsingszones aan Ansjovistocht, Zeebiestoht en Verlengde Hondtocht Noord,</p> <p>Dat het in verband hiermee noodzakelijk is de Omgevingsverordening Flevoland te wijzigen.</p> <p>In de omgevingsverordening moet een minimale afstand van windturbines tot dorpskernen worden aangegeven. Wij stellen voor: minimaal tien maal de tiphoogte aan deze omgevingsverordening toe te voegen.</p> <p>Zoals de heer Fackeldey aangaf tijdens de Provinciale Staten vergadering d.d. 29 mei 2019. 'Dat er plaatsingszones zijn aangegeven, betekent niet dat er ook windturbines geplaatst moeten worden.'</p>	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	
14	<p>In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven. Hoewel indiener voorstander is van de toepassing van duurzame energie, vind indiener, net zoals Gedeputeerde Staten van Flevoland (https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf), dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maat-schappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonen-den. Indiener is van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hoge-vaart moet worden aangepast tot een afstand van mi-nimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.</p>	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

15	<p>Financiële participatie</p> <p>In het 'Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland' en de Omgevingsverordening van de provincie Flevoland worden eisen gesteld aan financiële participatie in een projectplan. Volgens de Omgevingsverordening maakt het projectplan onder meer inzichtelijk hoe de omgeving gelegenheid krijgt om financieel te participeren en hoe die financiële participatie per fase op een eerlijke, eenvoudige en evenwichtige wijze wordt uitgewerkt. Deze transparantie ontbreekt op dit moment.</p> <p>Het Regio plan stelt op blz. 24: "In ieder geval de bewoners en ondernemers die gevestigd zijn in een projectgebied, krijgen gelegenheid om financieel te participeren in de ontwikkeling van nieuwe windmolens binnen dat projectgebied, vanaf de eerste risicodragende fase (de fase voordat de vergunningen zijn verleend) en per projectgebied op basis van gelijkheid."</p> <p>Hieraan wordt in de optiek van cliënten niet voldaan, terwijl dat wel zo zou moeten zijn in de fase voordat de vergunningen zijn verleend, dus in de fase waarin de ontwikkeling van het windpark zich op dit moment bevindt.</p>	Zie reactie bij P. 11	
4	<p>Dat geldt des te meer nu de indieners alleen maar nadelen van het windplan ondervinden en daar geen voordelen tegenover staan. Dit hoewel het beleid zoals vastgelegd in het Regioplan en in de Omgevingsverordening nu juist eist dat tegenover de lasten van het Windplan Groen ook lusten staan in die zin dat bewoners en ondernemers in het gebied de mogelijkheid krijgen om op gelijke voet te participeren in de ontwikkeling en exploitatie van nieuwe windmolens. Maar in elk geval voor zover het Windpark Hanze betreft is daarvan geen sprake geweest. De indieners en meer in het algemeen de bewoners van het deel van het projectgebied waar dit windpark wordt gesitueerd, zijn pas dit voorjaar geïnformeerd over de plannen en hebben niet de kans gekregen daarin financieel op gelijke voet te participeren. Door het late moment waarop zij zijn geïnformeerd, is bovendien ook niet voldaan aan de eis dat bewoners al in een vroeg stadium moeten kunnen meepraten over nieuwe windparken (de eis van planparticipatie).</p> <p>De ontwerp-besluiten kunnen daarom voor zover zij op Windpark Hanze betrekking hebben niet, althans niet in de huidige vorm, worden vastgesteld. Hierna licht ik dit toe.</p>	Zie reactie P.11	
4	<p>De basis voor Windplan Groen ligt in het streven om meer windenergie te produceren met minder windturbines met als beoogd resultaat onder andere een mooier landschap en een onverminderd groot draagvlak in de samenleving. In verband met dit laatste stelt het Regioplan als eis dat ook andere bewoners en ondernemers in de ontwikkeling of de exploitatie moeten kunnen participeren. Het Regioplan merkt daarover op (blz. 6):</p> <p>'Een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten is een voorwaarde om het brede maatschappelijke draagvlak voor windenergie, dat nu in de provincie aanwezig is, op lange termijn te behouden.'</p> <p>In hoofdstuk 4 met als opschrift 'De aanpak' is dit nader uitgewerkt. In het daar opgenomen groene kader (blz. 21) met het opschrift 'kern van het beleid' stelt de provincie de eis dat de initiatiefnemer omwonenden en andere betrokkenen de gelegenheid moet geven om te participeren in de planvorming</p>	Zie reactie P.11	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	<p>zelf en ook in de financiering van de turbines. Bij deze financiële participatie gaat het om twee vormen. De eerste vorm van participatie is bedoeld voor bewoners en ondernemers in het projectgebied. Die moeten de gelegenheid krijgen om op gelijke voet financieel te participeren bij de ontwikkeling van nieuwe windmolens vanaf de eerste risicodragende fase. Daarnaast moeten alle bewoners en ondernemers in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland de gelegenheid krijgen om financieel te participeren in de exploitatie. Voor beide vormen van participatie geldt dat deze 'eerlijk, eenvoudig en evenwichtig moeten zijn vormgegeven'. Voor de ontwikkel- en bouwfase betekent dit dat alle bewoners en ondernemers risicodragend kapitaal kunnen inbrengen, ongeacht het eigendom van de gronden waarop de windturbines worden gerealiseerd (blz. 24).</p> <p>De door de provincie gestelde eisen op het punt van participatie zijn vastgelegd in artikel 2.17 (financiële participatie) en 2.18 (planparticipatie) van de Omgevingsverordening Flevoland. Ook de ministers die bevoegd zijn om het inpassingsplan vast te stellen zijn hieraan gebonden. In de eerste plaats omdat zij het provinciale beleid tot het hunne hebben gemaakt (vgl. paragraaf 2.3, laatste alinea, van de toelichting op het inpassingsplan: 'Hoewel de ministers daaraan formeel niet gebonden zijn, is voor dit inpassingsplan het provinciaal en gemeentelijk windenergiebeleid, zoals neergelegd in het Regioplan, uitgangspunt geweest.'). In de tweede plaats omdat de ministers bij de vaststelling van het rijksinpassingsplan gebonden zijn aan de Omgevingsverordening. Dat vloeit voort uit artikel 3.28, lid 7, van de Wet ruimtelijke ordening. Dit artikel houdt in dat op dat bepalingen uit de omgevingsverordening alleen buiten toepassing kunnen worden gelaten, als zij in strijd zijn met het inpassingsplan. Maar die situatie doet zich hier niet voor, omdat de ministers het in het Regioplan en de verordening verwoorde beleid tot het hunne hebben gemaakt.</p> <p>De hiervoor beschreven eisen aan financiële participatie zijn door de initiatiefnemer van Windpark Hanze niet nageleefd. Het windpark is ontwikkeld door een groep van negentien agrariërs, verenigd in de Vereniging Windpark Hanze. Deze vereniging heeft alleen het Waterschap Zuiderzeeland de mogelijkheid geboden om te investeren in het windpark. Het waterschap neemt hierin deel door middel van een achtergestelde lening van € 10 miljoen. Daartegenover staat een aandeel van ca. 20% in het windpark met bijbehorende zeggenschap en winstrechten. Maar voor het overige heeft de Vereniging de gelederen gesloten gehouden en beschikken de 19 leden over ca. 80% van de aandelen. In strijd met de hiervoor genoemde eisen zijn de ondernemers en bewoners van het projectgebied niet in de gelegenheid gesteld om financieel te participeren.</p> <p>Op 29 mei jl. hebben Provinciale Staten door middel van een motie het college van Gedeputeerde Staten opgedragen 'een uiterste inspanning te plegen om in het gebied windpark Hanze te komen tot maximaal draagvlak en gelijkwaardige participatie'. Cliënten zien daarin steun voor hun standpunt dat de ontwerpbesluiten in strijd zijn met het toepasselijke beleid en de omgevingsverordening. Mochten de inspanningen van Gedeputeerde Staten niet het beoogde resultaat hebben, dan kan het inpassingsplan voor zover dit</p>		
--	---	--	--

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	<p>betrekking heeft op windpark Hanze niet worden vastgesteld. In dat geval kunnen evenmin de overige voor dit windpark vereiste besluiten worden genomen.</p>		
4	<p>3. De ontwerp-besluiten zijn in strijd met de eisen op het punt van planparticipatie Een van de kernpunten in het beleid van het Regioplan is - naast de hierboven besproken financiële participatie - de verplichting voor initiatiefnemers om omwonenden en andere betrokkenen in de gelegenheid te stellen te participeren in de planvorming zelf (Regioplan, blz. 21). Deze verplichting is wettelijk vastgelegd in artikel 2.18 van de Omgevingsverordening. Daarbij is uitdrukkelijk verordonneerd dat de omgeving 'in een vroeg stadium van de planvorming actief wordt betrokken bij de uitwerking van het initiatief. De uitwerking waarvan in dit artikel sprake is, moet onder andere betrekking hebben op de planvorming rond de nieuwe wind turbinelocaties en de invulling van de plaatsingszones.</p> <p>Ook hiervoor geldt dat de planvorming rond de windturbinelocaties van Windpark Hanze in beslotenheid heeft plaatsgevonden. Pas toen de ontwerp-besluiten ter inzage werden gelegd, in april van dit jaar, zijn de omwonenden hierover geïnformeerd. Elke gelegenheid om een inbreng te leveren op een moment dat die inbreng er nog toe kon doen, is hen in strijd met het beleid en de Omgevingsverordening onthouden.</p> <p>Dit is des te meer een gebrek, omdat het gebied waarin Windpark Hanze komt te liggen tot nu toe gevrijwaard is gebleven van windenergie. Het plangebied was niet voor windenergie aangewezen in de Structuurvisie Windenergie op Land, terwijl in het Regioplan alleen was voorzien in een plaatsingszone parallel aan de Hoge Vaart. Het inpassingsplan en de ter inzage gelegde wijziging van de omgevingsverordening resulteren nu in twee lijnopstellingen. Juist in zo'n situatie waarin van bestaande windturbines en dus van bestaande eigendomsrechten nog geen sprake is, is het van groot belang dat de omgeving een eigen inbreng heeft in de planvorming.</p>	Zie reactie P.11	
4	<p>4. De voorgenomen goedkeuring van het projectplan: strijd met artikel 3:11 van de Awb en artikel. 3.35 van de Wet ruimtelijke ordening De Omgevingsverordening stelt als eis dat bestemmingsplannen uitsluitend mogen voorzien in windparken, indien die in overeenstemming zijn met een door Gedeputeerde Staten goedgekeurd projectplan. Dat projectplan moet o.a. inzicht geven in de invulling van de financiële participatie en de planparticipatie en in de invulling van de ruimtelijke kwaliteitsverbetering van het plangebied (artikelen 2.16 t/m 2.18).</p> <p>Het besluit over de goedkeuring van een projectplan is een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht. Bij brief van 11 april 2019 hebben Gedeputeerde Staten aan Windkoepel Groen bericht dat zij het voornemen hebben om het projectplan goed te keuren. Definitieve goedkeuring</p>	<p>Het projectplan was samen met de andere stukken voor Windplan Groen op de site van RVO gepubliceerd: https://www.rvo.nl/sites/default/files/2019/04/Brief - _Goedkeuring_projectplan_Windplan_Groen_Geredigeerd.pdf</p>	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	<p>zal plaatsvinden, zo kondigen Gedeputeerde Staten alvast aan, bij de vaststelling van de wijziging van de omgevingsverordening en voorafgaand aan de vaststelling van het inpassingsplan en de ontwerp-besluiten.</p> <p>In dit voornemen stellen Gedeputeerde Staten zich op het standpunt dat het projectplan voldoet aan de eisen van de Omgevingsverordening. Maar hiervoor is al betoogd dat in elk geval voor zover het gaat om het windpark Hanze niet wordt voldaan aan de eisen in de verordening op het punt van planparticipatie en financiële participatie. Of daarnaast wel wordt voldaan aan de eisen op het punt van de ruimtelijke kwaliteitsverbetering, valt voor cliënten niet na te gaan. In de toelichting op het inpassingsplan wordt aan dit aspect geen aandacht besteed en in de planregels zijn op dit punt geen (voorwaardelijke) verplichtingen opgenomen. Cliënten houden het er daarom voor dat Gedeputeerde Staten het projectplan wegens strijd met de Omgevingsverordening niet mogen goedkeuren en dat daarom de Ministers het inpassingsplan niet mogen vaststellen.</p> <p>Zoals gezegd is het besluit tot goedkeuring van het projectplan een voorwaarde om het inpassingsplan te kunnen vaststellen. Voor een goede beoordeling van het ontwerp-inpassingsplan en de overige besluiten is kennisneming van het projectplan daarom van wezenlijk belang. Alleen zo valt na te gaan of het projectplan voldoet aan de daaraan in de verordening gestelde eisen en of het plan dus voor goedkeuring in aanmerking komt. Het projectplan is dan ook een stuk dat betrekking heeft op de ontwerp-besluiten en dat redelijkerwijs nodig is voor een beoordeling van deze ontwerp-besluiten. Op grond van artikel 3:11 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) moeten dergelijke stukken ter inzage worden gelegd. Dat is hier ten onrechte niet gebeurd. Indien de ontwerp-besluiten worden vastgesteld zonder dat dit gebrek is geheeld, zal dit gelet op de rechtspraak in beginsel moeten leiden tot een vernietiging van deze besluiten door de Raad van State (vgl. bijvoorbeeld de uitspraak van 28 november 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY4456, r.o. 2.5).</p> <p>Bovendien had een correcte toepassing van de rijkscoördinatie-regeling er in dit geval, gezien het wezenlijk belang van het besluit tot goedkeuring van het projectplan voor de rechtmatigheid van de ontwerp-besluiten, er in moeten voorzien dat een ontwerp van het besluit tot goedkeuring van het projectplan samen met dit projectplan en met de andere ontwerp-besluiten ter inzage was gelegd.</p>		
8	<p>12. De Omgevingsverordening Flevoland moet worden aan gepast. De dorpskernen moeten worden gespaard. Provincie Flevoland geeft aan: “Overwegende dat zij gelet op de Omgevingsverordening Flevoland plaatsingszones kunnen aanwijzen en aanpassen op basis van een projectplan voor opschalen en saneren van windmolens. Dat uit het projectplan voor het Windplan Groen is gebleken dat er gelet op de evenwichtige balans tussen omgevingskwaliteit, het maatschappelijk draagvlak en het economisch perspectief, behoefte is aan</p>	<p><i>Deze zienswijze richt zich niet specifiek tegen de aanpassingen uit wijzigingsverordening, maar betreft een verzoek voor het aanpassen van de omgevingsverordening. Voor de beantwoording verwijzen we naar punt P 1.</i></p>	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	<p>optimalisatie van de plaatsingszones bij de Pijlstaartweg, Harderringweg, Hoge Vaart en Kokkeltocht en het aanwijzen van drie extra plaatsingszones aan Ansjovistoct, Zeebiestoct en Verlengde Hondtocht Noord, Dat het in verband hiermee noodzakelijk is de Omgevingsverordening Flevoland te wijzigen. In de omgevingsverordening moet een minimale afstand van windturbines tot dorpskernen worden aangegeven. Wij stellen voor: minimaal tien maal de tiphoogte aan deze omgevingsverordening toe te voegen. Zoals de heer Fackeldey aangaf tijdens de Provinciale Staten vergadering d.d. 29 mei 2019. 'Dat er plaatsingszones zijn aangegeven, betekent niet dat er ook windturbines geplaatst moeten worden.'</p>		
6	<p>Zienswijze op het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen (Flevoland), de ontwerpbesluiten voor Windplan Groen (Flevoland) en de ontwerp wijziging Omgevingsverordening Flevoland d.d. 25 april 2019 voor het oprichten van Windplan Groen (Flevoland) (Staatscourant d.d. 25 april 2019 nr. 23296).</p> <p>Geachte heer/mevrouw,</p> <p>Partijen:</p> <p>[namen], [adressen]</p> <p>allen aan te duiden als "reclamanten", tenzij een afzonderlijk aanduiding gewenst, nuttig of noodzakelijk is, kiezen woonplaats aan [adres] Amsterdam ten kantore van de advocaat [naam].</p> <p>Reclamanten dienen een zienswijze in, en hebben mogelijk op eigen initiatief ook al een individuele zienswijze ingediend, op het ontwerp bestemmingsplan voor het Windplan Groen (Flevoland), hierna: "Windplan Groen", inclusief alle ontwerpbesluiten en de daarop betrekking hebbende stukken zoals het MER met vergunningen voor Windplan Groen (i.h.b. omgevingsvergunningen bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, natuurbescherming en water), hierna: het voorgenomen besluit/plan en/of: de besluitvorming/het bestreden besluit.</p> <p>De voorgenomen besluiten liggen van 26 april tot en met 6 juni 2019 ter inzage en daarop kan tijdens de periode van tervisielegging worden ingesproken bij zienswijze.</p> <p>1. Inleiding 1.1 Kort gezegd zijn reclamanten van mening dat het voorziene Wind plan Groen niet in stand kan blijven omdat het niet voldoet aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening. Daartoe formuleren reclamanten in deze zienswijze de navolgende gronden:</p>	<p>Voor kennisgeving aangenomen.</p>	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	<p>1) Overeenkomst; 1. Kettingbeding, kwalitatieve verplichting en rechtsopvolging;</p> <p>2) Leefbaarheid; I. (Laagfrequent)geluid; II. Slagschaduw; III. Externe veiligheid; i. Waterkeringen en dijklichamen; ii. (Recreatie)luchtvaart; iii. Straalpaden; iv. IJsafzetting; IV. Verkeer en bereikbaarheid; V. Landschap; VI. Obstakelverlichting;</p> <p>3) Sanering;</p> <p>4) Procedure, besluitvorming, participatie en communicatie;</p> <p>5) Financiële haalbaarheid molenaars;</p> <p>6) Commissie m.e.r.</p> <p>1.2 Partijen dienen zienswijze in om te bewerkstelligen, ter schadevoorkoming dus preventie, dat er met reële participatie nadere afspraken in praktisch goed overleg worden aangeboden door initiatiefnemers om overlast bij hun woon-, werk- en leefklimaat tot een minimum te beperken. Daarnaast willen zij afspraken maken over de financiële compensatie.</p>		
6	<p>3. Conclusie</p> <p>3.1 Reclamanten menen dat aan de randvoorwaarden voor het nemen van een verantwoord en goed gemotiveerd besluit niet is voldaan en dat er is gehandeld in strijd met de wet en algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Zij verzoeken u het voorgaande mee te wegen bij de vaststelling van het definitieve inpassingsplan met bijbehorende besluiten, de definitieve Omgevingsverordening Flevoland en alle daarvan deel uitmakende documenten en stukken.</p> <p>3.2 Reclamanten houden vast aan conclusies, zoals beschreven in deze zienswijze - betreffende in ieder geval: onduidelijke voorschriften, verkeer en bereikbaarheid, geluid, laagfrequent geluid, uitvoering, aanleg, onderhoud en verwijdering, landschap, ecologie, externe veiligheid, procedure, besluitvorming, communicatie en participatie - en verzoeken u af te zien van het bestreden besluit.</p>	<p>In de zienswijze zijn geen gronden aangebracht die zich richten op onderdelen uit de wijzigingsverordening. Voor de ruimtelijke aanvaardbaarheid van de extra en geoptimaliseerde plaatsingszones verwijzen we naar de beantwoording bij punt 4 en voor de beantwoording van de overige gronden verwijzen we naar de beantwoording in het kader van het inpassingsplan</p>	
3	<p>Hierbij dient de Nederlandse Toeristen Kampeer Club (hierna: NTKC) zienswijzes in met betrekking tot het ontwerpbesluit Windplan Groen en met betrekking tot het ontwerpbesluit tot wijziging van de</p>	<p><i>Zie beantwoording bij P. 4</i></p>	

Nota van Antwoord – zienswijzen ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen

	<p>omgevingsverordening Flevoland. Om pragmatische reden zijn beide zienwijzes in een bezwaarschrift opgenomen.</p> <p>NTKC heeft 20 clubkampeerterreinen in geheel Nederland, waar gekampeerd wordt met beperkte middelen, in overeenstemming met de aanwezige natuurwaarden. Rust, stilte en donkerte zijn daarbij kernkwaliteiten.</p> <p>In Flevoland heeft de NTKC een terrein in het bosgebied Roggebotzand (adres: Roggebotweg 25). De kwaliteit van het kamperen op dit terrein wordt al bedreigd door de geplande uitbreiding van vliegveld Lelystad, en zal verder verslechteren door de geplande windmolens. We wijzen op geluid, slagschaduw en licht.</p>		
3	<p>De voorliggende plannen voorzien immers ook in windmolens ten Noorden van de Hanzeweg. In het bijzonder de beide windmolens op de locatie Hondstocht Noord, op circa 1300 meter van ons terrein, zijn voor ons niet aanvaardbaar.</p> <p>In de vigerende Structuurvisie Windmolens op Land is het gebied ten noorden van de Hanzeweg windmolenvrij. Het inpassingsbesluit loopt vooruit op de vaststelling van de, gelijktijdig ter inzage gelegde, wijziging van de provinciale omgevingsverordening.</p>	<i>Zie beantwoording bij P. 4</i>	
3	<p>Er is geen noodzaak om ook windmolens toe te staan buiten het in de vigerende Structuurvisie aangewezen gebied. NTKC is niet overtuigd dat beide windmolens op de locatie Hondstocht Noord nodig zijn om de provinciale taakstelling voor windenergie te halen. De Monitor Wind op Land 2017 laat immers zien dat de plannen voor Flevoland een surplus hebben van 334,7 MW.</p> <p>De als onderbouwing, in de ontwerp omgevingsverordening, voor de noodzaak van deze twee molens genoemde begrippen; "robuuster maken van de businesscase" en "doelrendement onder de benchmark" getuigen van wollig taalgebruik, iedere afweging ten opzichte van andere (natuur) belangen ontbreekt.</p> <p>Er is geen reden om te overhaasten, dit ondergraaft het draagvlak voor de door NTKC op zich onderschreven energie-transitie.</p>	<i>Zie beantwoording bij P.7 en P.8</i>	